

BEWUST KIEZEN VOOR EEN GRASZAADMENGSEL

Waar bij andere landbouwgewassen de rassenkeuze ieder jaar opnieuw veel aandacht krijgt, is dat bij gras vaak niet het geval. Toch is het nuttig te kijken naar de landbouwkundige waarde van de graszaadmengsels. – Naar: ILVO, LTC Waasland, Hooibeekhoeve & departement Landbouw & Visserij

In dit eerste artikel bespreken wij de mengsels voor tijdelijk grasland. In het volgende nummer besteden we aandacht aan de enkelvoudige en complexe mengsels voor blijvend grasland.

Grasland is een bijzondere teelt. Dit gewas wordt meermaals per jaar begraasd en/of gemaaid en blijft meerdere jaren aanliggen (meestal meer dan 3 jaar). Bij de inzaai van grasland worden meestal mengsels van meerdere grassoorten en/of rassen uitgezaaid, terwijl bij andere landbouwgewassen slechts één ras wordt uitgezaaid. Soms wordt samen met de grassen klaver mee ingezaaid. Vergelijkend praktijkonderzoek voor graszaadmengsels gebeurt niet en is niet haalbaar. Dit soort onderzoek is tijdrovend en duur omdat er 4 tot 6 keer per jaar moet worden geoogst gedurende meer-

dere jaren (3 jaar voor blijvend grasland is een minimum). Bovendien zouden de resultaten snel achterhaald zijn omdat de samenstelling van de commerciële graszaadmengsels soms snel verandert.

.....

Wat telt is de landbouwkundige waarde in onze groeiomstandigheden.

.....

Rassenlijsten

De keuze voor een graszaadmengsel wordt in de eerste plaats bepaald door het graslandgebruik. Zal er begraasd worden of zal het gras uitsluitend worden ge-

maaid? Zal er begraasd worden met rundvee, schapen of paarden? Zal het grasland voor een korte (1 tot 3 jaar) of voor een langere periode (3 jaar of langer) blijven aanliggen? De firma's die de mengsels samenstellen geven hierbij vaak goede informatie. Daarnaast moet je ervan uitgaan dat de kwaliteit van een mengsel bepaald wordt door de eigenschappen en kwaliteiten van de individuele grassoorten en rassen die het mengsel bevat. Hiervoor zijn de Belgische Beschrijvende en aanbevelende rassenlijst en de Nederlandse tegenhanger een onmisbare bron van informatie. Kies voor kwaliteit! Vraag aan je handelaar in de eerste plaats naar de samenstelling van de voor je uitbatingdoel geschikte mengsels en pas daarna naar de prijs. Vergelijk dan de eigenschappen

van de grassoorten en rassen in deze mengsels zoals ze beschreven staan in de Belgische en/of Nederlandse Beschrijvende rassenlijst. Als je dit omslachtig vindt, kan je de mengselsamenstelling mailen naar lcv@provincieantwerpen.be en het Landbouwcentrum Voedergewassen (LCV) doet dit voor jou.

Tijdelijk grasland, overwegend maaien

Jaarlijks maakt het LCV een lijst van welke mengsels de Belgische mandatarissen op de markt brengen. Hierbij wordt

het onderscheid gemaakt tussen mengsels voor tijdelijk grasland (1 tot 3 jaar) en blijvend grasland (meer dan 3 jaar). Opgelet, de termen tijdelijk grasland en blijvend grasland zoals die hier worden gebruikt hebben niet dezelfde betekenis als bij de verzamelaanvraag! Bij tijdelijk grasland zijn de meeste mengsels samengesteld om uitsluitend gemaaid te worden voor een periode van 1 tot 2 jaar of voor een periode van 3 tot 4 jaar. De mengsels die ondergebracht zijn bij blijvend grasland (3 jaar of langer) zijn overwegend mengsels die geschikt zijn

voor begrazen, al dan niet in combinatie één of meerdere maaisneden. Voor 2014 meldden 5 firma's 61 mengsels aan. Bij de mengsels voor tijdelijk grasland (tabel 1) voor één- tot tweejarig gebruik is persistentie (langleeftbaarheid) van de soorten en rassen van minder belang maar ligt de nadruk op de productiecapaciteit vanaf de inzaai. Italiaans, Westervolds en gekruist raaigras maken vaak deel uit van deze mengsels die overwegend 2 jaar worden aangehouden. Voor grasland dat minstens 3 jaar zal aanliggen worden soorten met een betere

Tabel 1 Graszaadmengsels tijdelijk grasland ingedeeld volgens gebruiksdoel - Bron: LCV

Mengselnaam	Firma	Complex/met klaver	Doel	Specificiteit
Tornado 3	Barenbrug	Complex	Begrazen/maaien	
Mixital	Aveve	Complex	Overwegend maaien	
Milkyway Structo	Barenbrug	Complex	Overwegend maaien	R
Tornado 2	Barenbrug	Complex	Overwegend maaien	
Power Max met of zonder i-Seed	Innoseeds	Complex	Overwegend maaien	F
Structomax	Innoseeds	Complex	Overwegend maaien	F/R
Turbomax	Innoseeds	Complex	Overwegend maaien	F
Steeple	Jorion/Philip-Seeds	Complex	Overwegend maaien	
Steeple Turbo	Jorion/Philip-Seeds	Complex	Overwegend maaien	
Belpre Festulolium + Headstart Gold	Limagrain	Complex	Overwegend maaien	F/R
Maraton	Limagrain	Complex	Overwegend maaien	
Turbo Festulolium	Limagrain	Complex	Overwegend maaien	F
Turbo Quattro	Limagrain	Complex	Overwegend maaien	
Mixital+	Aveve	Met klaver	Overwegend maaien	
Steeple Plus	Jorion/Philip-Seeds	Met klaver	Overwegend maaien	
Turbo Longo	Limagrain	Met klaver	Overwegend maaien	

F = bevat festulolium, R = bevat rietzwenkgras

Tabel 2 Soortensamenstelling (gewichtspersentase) van de mengsels voor tijdelijk grasland - Bron: LCV

Firma	Mengselnaam	Italiaans raaigras	Gerkruist/hybride raaigras	Westervolds raaigras	Festulolium	Engels raaigras	Timothee	Rietzwenkgras	Kropaar	Rode klaver
Aveve	Mixital	100%								
	Mixital+	80%								20%
Barenbrug	Milkyway Structo						15%	85%		
	Tornado 2	80%	20%							
	Tornado 3		60%			40%				
Innoseeds	Power Max met of zonder i-Seed				50%	40%	10%			
	Structomax				25%	10%	15%	30%	20%	
	Turbomax	70%			15%	15%				
Jorion/Philip-Seeds	Steeple	70%	10%			20%				
	Steeple Plus	45%	15%			30%				10%
	Steeple Turbo	60%				40%				
Limagrain	Belpre Festulolium + Headstart Gold				20%	35%	25%	20%		
	Maraton	50%	20%	10%		20%				
	Turbo Festulolium	40%	20%		40%					
	Turbo Longo	35%				35%				30%
	Turbo Quattro	80%		20%						

STAPPENPLAN BIJ DE KEUZE VAN HET JUISTE GRASZAADMENGSEL

1 Bepaal het gebruiksdoel

- Hoofdzakelijk beweiden of maaien?
- Beweiden met rundvee, schapen of paarden?
- 1 tot 3 jaar of langer dan 3 jaar?

2 Vraag info aan je handelaar

- Mengselnaam
- Samenstelling (ras + gewichtspercentage)
- Prijs

3 Vergelijk de raseigenschappen van de verschillende mengsels

www.ilvo.vlaanderen.be/Portals/68/documents/Mediatheek/Mededelingen/122_rassenlijst_voedergewassen_2013.pdf

4 Kies voor kwaliteit

Waar bij andere landbouwgewassen de rassenkeuze ieder jaar opnieuw veel aandacht krijgt, is dat bij gras vaak niet het geval.

persistentie gebruikt: Engels raagras, timothee, veldbeemdgras, beemdlangbloem, festulolium en rietzwenkgras. Steeds vaker krijgen festulolium (een kruising tussen Italiaans of Engels raagras en rietzwenkgras of beemdlangbloem) en rietzwenkgras een plaats binnen de mengsels voor uitsluitend maaien. Zij geven over het algemeen een hogere opbrengst door de betere droogte-resistentie en hogere mineralenopname uit de bodem ten opzichte van Engels

raagras, maar ze hebben meestal een lagere verteerbaarheid en een hogere structuurwaarde. Er zijn duidelijke rasverschillen bij deze soorten waardoor rassenkeuze heel belangrijk is. Zes van de 16 mengsels bevatten festulolium of rietzwenkgras.

Binnen de groep van de mengsels voor uitsluitend maaien zijn ook mengsels met klaver op hun plaats. Rode klaver in het mengsel heeft zeker de eerste 2 à 3 jaar een aanzienlijk positief effect op de

drogestofproductie en op het eiwitgehalte ten opzichte van grasmengsels zonder klaver, die maximaal met 300 werkzame N/ha mogen bemest worden (MAP 4). Als de klaver goed aanwezig is in de zode, kan men ook minstens 100 kg N uit scheikundige meststoffen besparen. Bij Steeple Plus en Turbo Longo (tabel 2) werd gekozen om naast rode klaver ook witte klaver in het mengsel op te nemen. Witte klaver is persistenter waardoor het de rol van de rode klaver als N-fixator en N-aanbrenger voor het gras kan overnemen en heeft een zeer hoge voederwaarde (VEM en DVE). Veel bedrijven geven er de voorkeur aan om geen klaver in het zaadmengsel te doen maar de klaver apart aan te bieden. Dit kan dan door de landbouwer zelf met het graszaad worden gemengd in een verhouding die hij zelf verkiest of hij kan gras en klaver apart inzaaien.

Op www.lcvzw.be/publicaties vind je de volledige tabellen van de samenstelling van de graszaadmengsels 2014. De mengsels zijn ingedeeld in 5 groepen: enkelvoudige weidemengsels, complexe weidemengsels, mengsels met klaver, mengsels voor uitsluitend maaien en mengsels voor paarden. Bij elk mengsel staat de mandataris/bereider weergegeven. Voor elk ras wordt vermeld op welke aanbevolen rassenlijst (de Belgische of de Nederlandse) ze staat. Indien er niets vermeld is, betekent dit dat het ras in geen van beide catalogi ingeschreven of aanbevolen is, zodat er geen landbouwkundige gegevens voor onze regio over bekend zijn. Voor festulolium, beemdlangbloem en veldbeemdgras zijn er weinig rassen beschikbaar en zijn er (bijna) geen rassen op deze rassenlijsten ingeschreven. Wil je nagaan in welke Europese landen een ras eventueel wel is ingeschreven, dan kan je dit doen via <http://ec.europa.eu/food/plant/propagation/catalogues/database/public/index.cfm?event=SearchForm&cat=A>. Bij Engels raagras wordt melding gemaakt van de ploëdiegraad: diploïd (Di) of tetraploïd (Tetra). ■

Aan dit artikel werkten mee: Alex De Vlieghe, ILVO Plant, Teelt en Omgeving; Dirk Martens, LTC Waasland; An Schellekens & Gert Van de Ven, Hooibeekhoeve; Geert Rombouts & Mathias Abts, Departement Landbouw en Visserij Voedergewassen.

In het volgende nummer van *Management&Techniek* besteden we aandacht aan de enkelvoudige en complexe mengsels voor blijvend grasland.